

messzebbmenő demokrácia, a legáltalánosabb jogegyenlőség, mely nem ismer kitagadottat és jogtalant és nem ad módot jogtiprásra, kizsákmányolásra, véres, gyilkos tömegáldozatokra. Volt elnöktársától csak azt tanulhatja még meg, hogy mit nem szabad cselekedni. Nem szabad a fokozatosság ürügyével a maradiság szolgálatába állani, nem szabad egy népréteg kitagadásával az ellentábor ijesztésére elkeseredett forradalmárokat nevelni akarni, nem szabad természetellenes önzetlenséget követelni saját, önzésének növelésével; szóval: a jogkiterjesztésnek, hogy igazán tökéletesen általános legyen, ki kell terjedni minden felnőtt emberre, férfire és nőre egyaránt. Ha az állandó békát akarja megvalósítani, nem hagyhatja ki e munkából a nőket, a béke e legigazibb rajongóit, legtermészetesebb szerzőit, legerősebb támaszait; ha szociális politikát óhajt kezdeményezni, nem nélkülözheti a nőket, kik legtöbbször szenvednek a társadalom hibás felépítése miatt, legjobban ismerik a bajok forrásait, kiknek legősibb feladata a szenvedők segítése, a megaláztatottak felemelése.

Elszoruló szívvel nézünk m új esztendő elébe, mely oly borúsán köszöntött reánk. Nem voltunk túlságosan optimisták, nem hittünk csodákban, nem lephetett meg bennünket az entente válasza és mégis, midőn minden okoskodásunk ellenére fájdalmasan érintett bennünket saját jóslatunk beteljesedése, akkor fedeztük csak fel, hogy dolgozott bennünk az életfentartó ösztön, az optimizmus rejtett reménykedése, ml nélkül nincsen az élethez való bátorság. De nem akarunk ölbetett kezekkel verni, hogy mi jót hoz a jövő, hanem becsületen munkássággal szándékozunk közreműködni a jobb jövő felépítésén. Ennek m alkalmát» ennek a lehetőségét kell megszerezni, amit ha nem adnak meg önként, akkor ki fogjuk magunknak küzdeni.

Újévi tallózások a politikában.

Írta: Mellerné Miskolczy Eugenia.

Álmatlan éjszakák! Eddig csali az anyák, az özvegyek, az árvái könnyáztatta párnái tanúskodtak róluk, most íme az ország miniszterelnöke panaszolja el gondterhes éjszakáit, melyeket a haza sorsáért való aggodásában töltött. Sok gondolat kavarog az álmatlan embernek agyában: centrifugális és centripetális erők, kényszerhelyzet, erős rendszabályok, román veszély, erők koncentrálása, vállalt felelősség, harc, békekezdeményezés, józan belátás és »a szűkségtelenül mérszárszékre vitt népek millióinak felébredő önfentartási ösztöne.«

Még a legkisebb, legszerényebb embernek is növelte perspektíváját, tágította látókörét ez a szörnyű világkatasztrófa, hogy van az, hogy a széles alapú műveltséggel rendelkező gróf Tisza István, mikor a népek egy központ körüli elhelyezkedéséről elmélkedik, csak a monarchia határain belül élő népekre gondol, mikor beismeri, hogy hazafiasság, mely nem irányul más nemzetek létérdeke ellen, lehet rokonszenves és hogy erős, életképes nemzetek államszövetsége megszerzi a szövetséges népek békéjét, hogy »mindnyájunk érdeke a nemzetekben élő centripetális erőket erősíteni a centrifugális erőkkal szemben. Hol van a huszadik század Deák Ferencé, ki kiegyezést tud kötni népek és uralkodók között?

Kiegyezés, érdekek kiegyenlítése, erők együttműködése, ez volna a biztos béke, mely létre jöhet, melynek létre kell jönnie, ha nincs is győztes és legyőző, ha nem is derül ki, hogy ki kezdte a háborút és kivált, mikor nem rázza senki fenyegetően Öklét a másik orra alatt, még mielőtt válaszolt volna a kezdeményezésre.

Bár ez jutna eszébe a miniszterelnöknek álmatlan éjszakáin, mikor a béke munkájának megkezdéséről, e nehéz, erős, kemény feladatról elmélkedik.

— Nehézzé kell tennünk ellenfeleinknek a békéakció megszüntetését, — mondja becsületos békeszándékkal gróf Andrássy Gyula, egyszermind kritikát gyakorolva a mi békekezdeményezésünkre.

Politikai egünkön Károlyi Mihály gróf a hajnali csillag. Hitvallása a kül- és belpolitikában egyformán a leg-